

קמפיין / פלייר לשינוי אקלים - הצעה לפעילות סיכום

הקדמה למורה:

פעילות זו מיועדת לסיכום ביניים או סיכום של תהליך הלמידה בנושא. היא כוללת בניה של מפת חשיבה בנושא (הסבר למטה) ויצירת קמפיין פרסומי או עיצוב פלייר מידעי בנושא.

פעילות זו מתוך יחידת הוראה [מבוא לשינוי האקלים](#), שיעור 7 (פיתוח: ד"ר נירית לביא אלון, ד"ר הגר ליס, מרכז בידינו)

משך השיעור: 60-90 דקות

מושגים: אקלים, משבר אקלים, שינוי אקלים, התחממות גלובלית, גזי חממה, פחמן דו חמצני, דלקים פוסילים, אפקט החממה, אטמוספירה, מזג אוויר, אירועי אקלים קיצוני, עליית מפלס הים, שריפות, גלי קור, גלי חום, הפרשת קרחונים, אובך, החמצת אוקיינוסים, משטר גשמים, מדבור, קרינה תת-אדומה, פוטוסינתזה, נשימה תאית, תקופת קרח, מחזור פחמן, מודל אקלים ועוד.

מיומנויות בשיעור: אוריינות מידע - ייצוג מידע, אוריינות שפתית - הבעה בכתב ובעל פה, חשיבה ביקורתית - הטלת ספק, חשיבה יצירתית - יישום, יצירת הקשרים חדשים

פתיחה לשיעור:

התלמידים יירשמו על דף את כל המושגים שנלמדו בנושא על סמך הזיכרון שלהם או מהמחברות. המורה ישלים את רשימת המושגים במידת הצורך, מתוך הרשימה שלעיל. נבקש מהתלמידים למפות את הקשר בין המושגים ע"י מפת חשיבה (לאחר שניתן הסבר ומתן דוגמה על מהי מפת חשיבה).

למורה: מפת חשיבה היא כלי גרפי לייצוג ידע ולארגון תהליכי חשיבה. במפת חשיבה ניתן למפות מושגים ורעיונות במבנה היררכי, של ענפים ותתי-ענפים, המציגים קשרים. כדאי להוסיף אייקונים, איורים ותמונות וכן להשתמש בצבעים שונים ולהסביר במלל את הקשרים, תחת החיצים על מנת שהמפה תהיה גרפית ככל האפשר. ניתן לבצע ידנית או להציע להשתמש בכלי דיגיטלי כמו [XMind](#) ; [mindmup2](#) ; [poplet](#) (לכולם יש סרטי הדרכה ברשת).

הסברים נוספים והדגמה - [סרטון מערכת החינוך](#)

מידע נוסף על פרקטיקות הוראה לשימוש במארגני ידע (כמו מפות חשיבה) - [באן](#).

מטלה זו תוכל לשמש להערכה חלופית. יש להעריך את מידת ההתאמה בהקשרים שהתלמידים הוסיפו בין המושגים וההסברים שלהם.

גוף השיעור:

קמפיין לשינוי האקלים - נסביר את ההתפתחות ההיסטורית של השמות לתופעה. נציג קמפיינים להגברת המודעות הציבורית לנושא. נדון עם התלמידים - האם נכון "להפחיד" את הציבור או איך כדאי לבסס קמפיין תקשורתי. נבקש מהתלמידים לחשוב על שם חדש / מיתוג לנושא והצעות לקמפיין בישראל.

למורה: קמפיין האקלים עבר תהליך של שינוי במושגים מהתחממות גלובלית דרך שינוי אקלים ועד למשבר האקלים: התחממות הגלובלית הוזכרה לראשונה בשנות ה-50, כשהופק דו"ח המזהיר מפני עליית ריכוז הפחמן הדו חמצני באטמוספירה והשלכותיה. רק ב-1972, החל שיתוף הפעולה הבינלאומי בוועידת האומות המאוחדות על סביבת האדם שהתקיימה בשטוקהולם. במפגש זה נוסד הארגון של האו"ם שעסק בנושאי סביבה (UNEP). בהמשך, הוקמו הפאנל הבין-ממשלתי לשינוי האקלים, ועידת המסגרת של האו"ם בנושא שינוי אקלים, וכן ועידות האומות המאוחדות לשינוי אקלים, אשר מתכנסת מדי שנה מאז 1995. השימוש במילה "משבר" במקום "שינוי", נעשה בידי סגן נשיא ארצות הברית לשעבר, אל גור, מאז סוף שנות ה-80 של המאה ה-20. החל מתחילת שנות האלפיים המונח הפך רשמי.

מהו קמפיין? קמפיין הוא מסע הסברה נרחב הכולל סדרה של אמצעי פרסום סביב רעיון אחד להשגת מטרה משותפת, באמצעות תקשורת שיווקית. בד"כ נבחר מסר מרכזי המיוצג לעיתים באמצעות משפט קצר המביע את הרעיון, וכן סמליל (לוגו) - סמל מייצג שבו ייזכר נושא הקמפיין ו/או המפיץ שלו.

דוגמאות לקמפיינים בתחום הסביבה: בשנת 2005 השיק המשרד להגנת הסביבה את קמפיין "הולכים על נקי" במטרה לשמור על ניקיון החופים. קמפיין כלל תשדירי רדיו, טלוויזיה, שלטי חוצות ופרסומות באתרי האינטרנט.

בשנת 2018 השיקה רשות המים את קמפיין "ישראל מתייבשת" על מנת לצמצם את השימוש במים בגינה, בשירותים, במקלחת ובמטבח וזאת במטרה להתמודד עם הבצורת ומחסור המים במשק הישראלי.

דוגמאות קמפיינים לנושא ההתחממות הגלובלית/ שינוי אקלים ניתן למצוא ברשת, תחת חיפוש בגוגל תמונות: climate change campaign או global warming campaign. אפשר לבחור תמונות מסוימות ולשאול את התלמידים מהו המסר העולה מהן? ניתן להדפיס תמונות אחדות ולבקש מהתלמידים למיין אותן לפי קטגוריות שיציעו, למשל: הצגת תמונות עתיד מפחידה; קריאה כללית לפעולה; הצעות פרקטיות לפעילות שכל אחד מאיתנו יכול לבצע וכו'.

בישראל אין כמעט התייחסות פרסומית לנושא. קבוצת המרד בהכחדה פרסמה [סרטון](#) לפני הבחירות ב-2019 הממחיש את ההתעלמות של נבחרי הציבור מהנושא. מספר פרסומים פורסמו ע"י קואליציות של ארגוני הסביבה לפני מצעד האקלים ב-2019 וב-2020.

מקור התמונה: <https://betterbybus.org>

מקור התמונה: [Fridays For Future](#)

מקור התמונה: [מגמה ירוקה](#)

מקור התמונה: [החברה להגנת הטבע](#)

מקור התמונה: [צדק חברתי - חדר מצב](#)

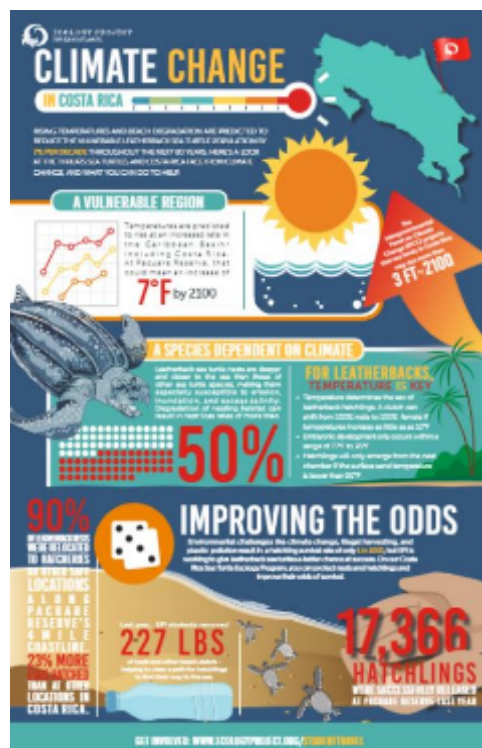
מקור התמונה: [מגמה ירוקה](#)

אפשרות אחרת: נבקש מהתלמידים לעצב פלייר (עלון הסברה) אשר מסביר את שינוי האקלים לציבור הרחב. תמונות להמחשה ניתן למצוא ברשת, תחת חיפוש climate change flyer בגוגל תמונות. ניתן להציג עלונים לדוגמה או להדפיס חלק מהעלונים ולדון עם התלמידים על מרכיבי הפלייר: כותרות, הסברים, איורים, נתונים מספריים ועוד. אפשר לנתח אלו עלונים אפקטיביים יותר ומדוע ולאור המסקנות התלמידים יתכננו ויעצבו פלייר לקהל הישראלי.

מקור התמונה: Stockholm Resilience Centre

מקור התמונה: Canadian Geographic

מקור התמונה: Ecology project international

מקור התמונה: climate-change-on-guyana-s-coast

סיכום:

נציג לתלמידים [סרטון](#) מסכם שיסייע בהמשגה של כלל המושגים משיעורים קודמים: מה הסיפור של שינוי האקלים? נערוך דיון בעקבותיו:

- האם בסרטון מוזכרים מושגים שלא נלמדו עד כה? או שחסרים בסרטון מושגים שנלמדו בביתה?
- בסרטון נאמר שתוצאות ההתחממות הגלובלית יורגשו היטב במישורים הביטחוניים, הכלכליים והבריאותיים - נשאל את התלמידים למה הכוונה?
- לחלופין נבקש מהתלמידים להציע רעיונות לדרך מעניינת / מקורית להצגת הנושא על כל מושגיו - למשל, להכין תשבץ, חידון, לערוך בעצמם סרטון, להכין קריקטורות וכו'.